

Ook al wil Deutsche Bank dat nog zo graag, ze kan haar klanten helemaal niet zomaar kwijt

In principe mag een bank de relatie tussen haar en de cliënt opzeggen, maar willekeur is uit den boze

Geert Verschuur
en Maikel Exterkate

Deutsche Bank heeft aangekondigd afscheid te willen nemen van 18.000 klanten. Zo'n 2000 particulieren en circa 16.000 kleinzakelijke klanten hebben in april een brief van de bank ontvangen. Daarin staat geschreven dat de bank haar focus gaat leggen op geavanceerde bankproducten en -diensten. Verder schrijft de bank dat zij daarover transparant wil zijn en dat zij de klant wil wijzen op de mogelijkheden bij andere banken.

Deutsche Bank manoeuvreert zich met deze brief als het ware in een soort onderdogpositie door klanten voor te houden niet langer de geschikte bank voor hen te zijn. Uit berichtgevingen in de media blijkt echter dat de bank van deze klanten af wil, omdat zij veel verliezen heeft geleden op deze groep klanten. Maar kan Deutsche Bank wel zomaar afscheid nemen van klanten?

Op grond van de Algemene Bankvoorwaarden is een bank in principe gerechtigd de relatie tussen haar en de cliënt op te zeggen. In dat geval worden de tussen de cliënt en de bank bestaande individuele overeenkomsten zo spoedig mogelijk afgewikkeld, met inachtneming van de daarvoor geldende termijnen. De toezegging van de Deutsche Bank dat deze overeenkomsten met de cliënten vooralsnog worden voortgezet, lijkt een gunst van de bank maar vloeit in feite voort uit dezelfde voorwaarden.

Recente gerechtelijke uitspraken hebben meermalen bevestigd dat een bank in principe haar kredietrelatie te allen tijde kan opzeggen, maar dat de bank dit niet naar willekeur kan doen. De eisen van redelijkheid en billijkheid kunnen meebrengen dat opzegging slechts dan tot een rechtsgeldige beëindiging van de relatie leidt, indien daarvoor een voldoende zwaarwegende grond bestaat. Het uitgangspunt daarbij is het in de rechtspraak algemeen aanvaarde standpunt dat banken een maatschappelijke functie hebben en dat die functie een bijzondere zorgplicht met zich meebrengt,

van derden.

Een kredietopzegging moet voldoen aan eisen van proportionaliteit — rechtvaardigt het doel het middel? — en subsidiariteit — kan het anders? Daarbij wordt een afweging gemaakt tussen de belangen van de bank enerzijds en die van de klant anderzijds. Vele factoren kunnen in dit verband van belang zijn. Belangrijk is de vraag of het bancaire risico is toegenomen, bijvoorbeeld doordat de waarde van het onderpand voor de verstrekte kredieten is afgenomen. Uiteraard is ook van be-

Strategieverandering leidt er hier niet zomaar toe dat Deutsche Bank afscheid kan nemen van klanten

lang of de klant zijn of haar verplichtingen jegens de bank wel of niet nakomt. Komt een klant de verplichtingen na en zijn de financiële vooruitzichten gunstig, dan zal dit niet snel leiden tot een rechtsgeldige opzegging van een krediet. De bank zal ook met de klant moeten communiceren. Ze moet de klant waarschuwen; de opzegging mag niet als een verrassing komen.

Wanneer een krediet wordt beëindigd, betekent dit ook dat het krediet op korte termijn moet worden afgelost. Een mogelijke wijze van aflossing is verrekening door de bank van het uitstaande krediet met tegoeden die de klant bij de bank aanhoudt. Het is voorstelbaar dat dit al snel kan leiden tot liquiditeitsproblemen. Bij vroegtijdige aflossing wordt door de bank vaak een boeterente geheven, en volgens berichtgeving in

verschillende media is Deutsche Bank van plan om dat ook te doen. Dit lijkt onredelijk indien de klant op 'vriendelijk' aandringen van de bank overstapt naar een andere bank.

Strategieverandering leidt er dus in ieder geval niet zomaar toe dat Deutsche Bank afscheid kan nemen van klanten. De klant hoeft niet zonder meer in te stemmen met een verzoek tot opzegging. Een opzegging hoeft ook niet zonder meer te worden geaccepteerd.

Deutsche Bank is zich hier terdege van bewust en heeft beloofd dat zij de aangeschreven klanten niet in de kou zal laten staan. Het is afwachten of de bank haar belofte nakomt.

mr. G.W.J. Verschuur en mr. A.J. Exterkate zijn beiden advocaat bij Van Iersel Luchtman Advocaten.